

॥ ଶ୍ରୀ ॥

ଅଥ ଶ୍ରୀ ତ୍ରିବିକ୍ରମପଂତିତାରାୟ୍ସ୍ଵତ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣପଂତିତାରାୟ୍ବିରଚିତଃ

॥ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ଵିକୟଃ ॥

୩. ତୃତୀୟଃ ସର୍ଗଃ

ଅଥ କଦାଚନ ସ୍ଵଂଦରନଂଦନସ୍ଥିତମୁଖେଂଦୁଦୃଶାଂ ଦୟିତୌ ନୃଣାମ |

ମହମତୋ ନିଜବଂଧୁମୁଦେ ମୁଦା ପ୍ରୟୟତୁଃ ସ୍ଵଜନୈଃ ସହ ଦଂପତୀ ॥ ୩.୧ ॥

ସ୍ଵଜନତାପଗମାଗମସଂଗମପ୍ରତିସଭାଜିତପୂର୍ବକସଂଭ୍ରମେ |

ଅଭିଦୁଷ୍ଟା ଜନନୀତି ସ ବାଲକଃ ଶରଣତୋ ରଣତୋ ନିରଗାନ୍ନଅଭିଃ ॥ ୩.୨ ॥

କ୍ଵ ନୁ ଯିୟାସସି ତାତ ନ ସାଂପ୍ରତଂ ସ୍ଵଜନସଂତ୍ୟଜନଂ ତବ ସାଂପ୍ରତମ |

ଇତି ବିଭୁଃ ପଥିକୈରୁଦିତୋ ବ୍ରଜନ ସ୍ଥିତମନାକୁଲମୁଖରମାତନୋତ ॥ ୩.୩ ॥

ଭୃତପେତ୍ୟ ସ କାନନଦେବତାସଦନମତ୍ର ନନାମ ରମାପତିମ |

ଅପି ତତଃ ପ୍ରଗତୋ ଲଘୁ ନାଳିକେୟୁପପଦାଂତରସଦ୍ଵଗତଂ ଚ ତମ ॥ ୩.୪ ॥

ନଳିନନାଭନିଭାଲନସଂମଦାଗମବିକସ୍ଵରଭାସ୍ଵରଲୋଚନଃ|

ଜନମନୋନୟନାଂବୁଜଭାସ୍ଵରୋ ରଜତପୀଠପୁରଂ ପ୍ରୟୟାବସୌ ॥ ୩.୫ ॥

ସୁହୃଦ୍ମେଧଗଣାତିଶୟାଲବୋ ହରିନମସ୍ତୃତୟଃ ସୁକୃତା ଇମାଃ

ଇତି ସୁରେରପି ଭୃସୁରମଂତଲୈଃ ସମନମତ ସ ସବିସ୍ମୟମାକ୍ଷିତଃ ॥ ୩.୬ ॥

ନ ହି ହରିଂ ସତତଂ ନ ନମତ୍ୟସୌ ନ ଚ ନ ପଶ୍ୟତି ନାପି ନ ବଂଦତେ |

ଅପି ତଥେତି ବିଧାୟ ବିଶେଷତଃ ସ ନନୁ ସାଧୁଜନାନ ସମଶିକ୍ଷୟତ ॥ ୩.୭ ॥

ଅନବଲୋକ୍ୟ ସୁତଂ ସୁତବସ୍ତଲୋ ମୃଗୟତେ ସ୍ତ ମହୀସୁରପୁଂଗବଃ |

ମୁହୁରପୁଛୁଦମୁଷ୍ୟ ଗତିଂ ନରାନ ପଥି ପଥି ପ୍ରଗତୋନୁପଦଂ ଦ୍ରୁତମ ॥ ୩.୮ ॥

ଜନସଦାଗତିସ୍ଵଚିତବର୍ତ୍ତନା ପ୍ରତିପଦଂ ବ୍ରଜତା ପରୟା ତୃଷା |

ଦ୍ଵିଜମହାମଧୁପେନ ମନୋହରଂ ସ୍ଥିତମଲାଭି ସୁତାନନବୀରିଜମ ॥ ୩.୯ ॥

ବିରହଦୁନତୟୋଢ୍ଗମନୋଦୁଖଂ ନ୍ୟରୁଣଦଶ୍ଚ ପୁରା ସ ଯୁୟୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଶୋଃ |
 ଅଥ ତୟୋଃ ପ୍ରମଦୋଞ୍ଚିତମପ୍ୟଦଃ ପ୍ରତିନିରୁଦ୍ଧ୍ୟ ଗିରଂ ଗୁରୁରବ୍ରତାତ || ୩.୧୦ ||
 ଅୟି ସୁତେଦମୁଦାହର ତଦ୍ୱତୋ ନନୁ ସମାଗତବାନସି ସାଂପ୍ରତମ |
 ସ୍ୱଜନତାରହିତସ୍ୟ ତୁ କୋଽତ୍ର ତେ ସହଚରୋଽର୍ଦ୍ଧକ ଦୀର୍ଘତମେ ପଥି || ୩.୧୧ ||
 ଜନକବାଚମିମାମବଧାରୟନ କଳମୁଦାହରଦଂବୁରୁହ୍ୱେକ୍ଷଣଃ |
 ସ୍ୱପଦମାବ୍ରଜତୋ ବ୍ରଜତୋଽପ୍ୟତୋ ନନୁ ସଖା ମମ କାନନଗୋ ବିଭୁଃ || ୩.୧୨ ||
 ତଦିତରାୟତନାତ୍ତୁ ଯଦାଂଗମଂ କୃତରତିଃ ଖଲୁ ତତ୍ର ହରିଃ ସଖା
 ଅହମିହାପି ମହେଂଦ୍ରଦିଗାଲୟଂ ପ୍ରଣତବାନୁତ ଯାବଦଧୀଶ୍ୱରମ || ୩.୧୩ ||
 ଅପି ତତୋଽହମୁପେତ୍ୟ ସହାମୁନା ଭଗବତେଽତ୍ର ସତେ ପ୍ରଣତିଂ ବ୍ୟଧାମ |
 ଇତି ନିଗଦ୍ୟ ବିଭାତି ଶିଶୁଃ ସ୍ଥ ବିସ୍ମିତସଭାଜନତୀର୍ଣସଭାଜନଃ || ୩.୧୪ ||
 ବିରହିତସ୍ୱଜନଂ ଚରଣପ୍ରିୟଂ ବିବିଧଭୃତଭୟଂକରବର୍ମନି |
 ଅୟି କୃପାଲୟ ପାଲୟ ବାଲକଂ ଲୟୁଶୁଭସ୍ୟ ମମେତ୍ୟନମଦ ଦ୍ୱିଜଃ || ୩.୧୫ ||
 ତମୁପଗୃହ୍ୟ ସୁତଂ ସୁତପୋନିଧିଃ ଗୃହମସୌ ଗୃହିଣୀସହିତୋ ଯୁୟୋ |
 ଭଦୟତୀତି ହି ବାଲଦିବାକରେ ସ୍ଥିତମଭୃତ ସୁଜନାନନବାରିଜମ || ୩.୧୬ ||
 ବରବିମାନଗିରାବପି ଚଂତିକା ଶିଶୁମହୋ ଜନନୀ ତମଲାଳୟତ |
 ଅପରଥା ପରିତୁଷ୍ଟମନାଃ କଥଂ ଚିରମିହୈଷ ବସେଦ ବିସହାୟକଃ || ୩.୧୭ ||
 ସକଲଶକମୟୀ ଚ ସରସ୍ୱତୀ ସତତମାନମତି ସ୍ୱୟମେବ ଯମ |
 ଦ୍ୱିଜବରୋଽଥ କଦାଚନ ମାତୃକାଃ କିଲ ସୁତଂ ପରିଚାୟୟତି ସ୍ଥତମ || ୩.୧୮ ||
 ଲିପିକୁଲଂ ନନୁ ତାତ ଗତେ ଦିନେ ଲିଖିତମେବ ପୁନର୍ଲିଖିତଂ କୃତଃ |
 ଇତି ନିଜପ୍ରତିଭାଗୁଣଭାବିତଂ ହରିପଦସ୍ୟ ବଚସ୍ତମନଂଦୟତ || ୩.୧୯ ||
 ଶିଶୁରସୌ ପ୍ରତିଭାଂବୁଧିରିତ୍ୟଲଂ ଜନମନୋବଚନଗ୍ରହପାତନା |
 ନ ଭବତାଦିତି ତଂ ବିଜନସ୍ଥଲେ ସ୍ୱତନୟଂ ସମଶିକ୍ଷୟଦେଷକଃ || ୩.୨୦ ||

ମହାବତା ସ୍ଵଜନେନ ସମୀରିତସ୍ଵଜନନୀସହିତେନ କଦାଚନ |
 ରୁଚିରବାଚନୟାଂର୍ଚିତବାକ୍ତ୍ଵିୟା ପ୍ରତିୟୟେ ପ୍ରଭୁଣା ଘୃତବଲ୍ୟପି || ୩.୨୧ ||
 ପରିଷଦା ନିତରାଂ ପରିବୀରିତଃ ଶିବପଦଃ କିଲ ଧୌତପଟୋଭବଃ |
 ଇହ କଥାଂ କଥୟନ୍ ଦଦୃଶେ ତତଃ ପୃଥୁଧିୟା ପୃଥୁକାକୃତିନାମୁନା || ୩.୨୨ ||
 ଇଦମୁବାଚ ବିଚାରବିଚକ୍ଷଣଃ ଶୁଚି ବଚଃ ଶନକୈଃ ସ ଜନାଂତରେ |
 ଅପରଥା କଥିତଂ କଥକ ଭୟା ନନୁ ମତାନ୍ନୁହତାମିତି ସସ୍ମିତମ || ୩.୨୩ ||
 ଅଗଣୟନ୍ନ ଶିବଂ ଜନତା ତଦା ସବଚନେ ବସୁଦେବସୁତାହୁୟେ |
 ମୁଖରମିକତି କୋ ମୃଗଧୂର୍ତ୍ତକଂ ପ୍ରକୃତ ହୁଂକୃତ ସିଂହ ଶିଶୌ ସତି || ୩.୨୪ ||
 ଅଥ କଥଂ କଥୟେତି ତଦା ଜନେ ଗଦିତବତ୍ସୁଚିତାର୍ଥମୁଦାହରନ |
 ସ ସମଲୀଳ୍ୟତ ବିସ୍ମୟାଭିର୍ନିରୈଃ ଅପି ସୁରେର୍ବିଜୟାଂକୁରପୂଜକୈଃ || ୩.୨୫ ||
 ସ ଜନନୀସହିତୋ ଜନକଂ ଗୃହେ ପ୍ରଗତବାଂସ୍ତମୁଦଂତମଭେଦୟତ |
 ନିଗଦ ତାତ ଶିବଃ କଥକଃ ସ କିଂ ବିତଥଗୀରଥବାହୁମିତୀରୟନ || ୩.୨୬ ||
 ନନୁ ସୁତାବିତଥଂ କଥିତଂ ଦୟେତ୍ୟମୁମୁଦୀର୍ଣ୍ଣ ସବିସ୍ମୟମସ୍ମରତ |
 ପ୍ରକୃତିତଃ କୃତିତା ଖଲୁ ମେ ଶିଶୋଃ ମଦଧିନାଥଦୟୋଦୟଜେତ୍ୟସୌ || ୩.୨୭ ||
 କଥୟତାଂ ପ୍ରଥମେ କଥୟତ୍ୟଲଂ ସ୍ଵଜନକେ ଜନସଂଘଭୃତେ କଥାମ |
 ସକଲଲୋକମନୋନୟନୋସୁବଃ ଚତୁରଧୀଃ ସ କଦାଚିଦବାଚୟତ || ୩.୨୮ ||
 ବିବିଧଶାଖିପଦାର୍ଥନିବେଦନେ ଲିକୁଚନାମ୍ନୀ ତଦାଂନୁଦିତାର୍ଥକେ |
 କିମିତି ତାତ ତଦର୍ଥମବର୍ଣ୍ଣୟନ୍ କଥୟସୀତି ଶନୈରୟମବ୍ରବୀତ || ୩.୨୯ ||
 ଅବଦତୀତି ପିତର୍ଣ୍ଣପି ଗୋଦିତେ ପ୍ରତିବୁଭୁସୁଷୁ ତତ୍ର ଜନେଷ୍ଠପି
 ଅୟମୁଦୀର୍ଣ୍ଣ ତଦର୍ଥମବାପ୍ରବାନ ପରିଷଦୋ ହ୍ୟସମାନସୁମାନନାମ || ୩.୩୦ ||
 ବହୁବିଧୈଶ୍ଚରିତୈରିତି ଚାରୁଭିଃ ସକଲଲୋକକୁତୁହଲକାରିଣମ |
 ଦ୍ଵିଜବରେଣ ବୟସ୍ଵ୍ୟତିତେ ସ୍ଥିତଂ ତମୁପନେତୁମନେନ ଦଧେ ମନଃ || ୩.୩୧ ||

ସମୁଚିତଗ୍ରହଯୋଗଗୁଣାଦ୍ୱିତଂ ସମବଧାର୍ଯ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତମଦୃଷଣମ |
 ପ୍ରଣୟବଂଧୁରବଂଧବଦାନସୌ ଦ୍ୱିଜକୁଳାକୁଲମୁସ୍ତବମାତନୋତ || ୩.୩୨ ||
 ବିବିଧବେଦତୟା ବିଜିହ୍ୱାର୍ଣ୍ଣବୋ ବଦନରଂଗପଦେସ୍ୟ ଚିରାୟ ଯାଃ |
 ସୁରବରପ୍ରମଦା ଅପି ସପ୍ରିୟା ଅଭିନନଂଦୁରହୋ ବିୟତୋ ମହମ || ୩.୩୩ ||
 ବିହିତସାଧନସାଧିତସକ୍ତି ଯୋଜ୍ଞଲନମୁଜ୍ଞଲଧୀର୍ଦ୍ଧଲୟନ୍ନୟମ |
 ଉପନିନାୟ ସୁତଂ ସୁକୁମାରକଂ କୁଶଲିନଂ କୁଶଳୀକୃତଶୀର୍ଷକମ || ୩.୩୪ ||
 ପରିଚରାଗ୍ନିଗୁରୁ ଚରିତବ୍ରତଃ ସୁଚରଣଃ ପଠ ସାଧୁ ସଦାଗମାନ |
 ଇତି ଗୁରୋସ୍ତ୍ରିଜଗନ୍ଧୁରୁଶିକ୍ଷଣେ ସ୍ମୃତମହାସି ସୁରୈଃ କୃତସାକ୍ଷିଭିଃ || ୩.୩୫ ||
 ଜିତକୁମାରଗୁଣଂ ସୁକୁମାରକଂ ନିଜକୁମାରମବେକ୍ଷ୍ୟ ନିରଂତରମ |
 ସମୁଚିତାଚରଣେ ଚତୁରଂ ସ୍ୱତଃ କ୍ଷିତିସୁରୋ ମୁଦମାୟତ ଶିକ୍ଷୟନ || ୩.୩୬ ||
 ସପତଙ୍ଗଂତମକିଂଚନବତ କ୍ୱଚିତ ସ୍ୱବିଭବାନୁଚିତଂ ଚରଣାଦିକମ |
 ଭୁବନଭର୍ତ୍ତୁରହୋ ସ୍ୱନିଗୁହନଂ ସୁରସଭାସୁ କୁତୁହଲମାତନୋତ || ୩.୩୭ ||
 ଅବିରଲୈର୍ଗରଲୋଷ୍ଠଭିରାକୁଳା କୃତସମସ୍ତଜନୋ ବିଚଚାର ଯଃ |
 କ୍ୱଚିଦମ୍ନଂ ନିଜଦ୍ୱାଂସୁରଶାଂତିମାନୁପସସର୍ପ ସ ସର୍ପ ମୟୋଽସୁରଃ || ୩.୩୮ ||
 ଦ୍ୱରିତମୁଦ୍ୟତବିସ୍ତୃତମସ୍ତକଃ ପ୍ରତିଦଦଂଶ ଯଦୈନମବିକ୍ଷତମ |
 ପ୍ରଭୁପଦାରୁଣଚାରୁତରାଂଗୁଳାବିହୃତିପିଷ୍ଟତନୁଃ ପ୍ରତତାମ ସଃ || ୩.୩୯ ||
 ଗରୁଡ଼ତୁଂତମିବ ପ୍ରତିପନ୍ନବାନ ଦ୍ୱିଜକୁମାରପଦଂ ସ ମମାର ଚ |
 ସମୁଚିତଂ ଚରିତଂ ମହତାମିଦଂ ସୁମନସୋ ମନସେଷ୍ଟମପୂଜୟନ || ୩.୪୦ ||
 ଗିରିଶଗୁର୍ବମରେଂଦ୍ରମୁଖୈଶ୍ଚ ଯଜରଣରେଶୁରଧାରି ସୁରେଶ୍ୱରୈଃ |
 କ୍ଷିତିସୁରାଂଦ୍ରାଧିବଂଦନପୂର୍ବକଂ ସ ବିଦଧେଽଧୟନଂ ଛଲମାନୁଷଃ || ୩.୪୧ ||
 କରତଳେ ଖଲୁ କଂଦୁକବତ ସଦା ସକଲୟା କଲୟା ସହ ବିଦ୍ୟୟା |
 ଅରିଧରେଣ ସମଂ ସ୍କୁରିତଂ ଗୁରୋଃ ମନସି ତସ୍ୟ ବିତଂବୟତୋ ଜନାନ || ୩.୪୨ ||

ଅନଧିକୈରଧିକୈଶ୍ଚ ବୟସ୍ୟଥୋ ବହୁଭିରଧୟନୋପରମାଂତରେ ।
 ଅନିକଟେ ବରୁଭିଃ ପରୁଭିର୍ଗୁରୋଃ ସ ବିଜହାର ସୁଖୀ ସଖିଭିଃ ସମମ ॥ ୩.୪୩ ॥
 ପଦମୁଦୀର୍ଯ୍ୟ ଜବେନ ଯିୟାସିତଂ ଦୁତସଖିଷ୍ଟଭବତ ସ ପୁରସ୍ବରଃ ।
 ଅୟମୟତ୍ସତୟେତି ନ ବିସ୍ମୟୋ ନନୁ ମନୋଜବଜିତ ପବନୋଽସକୌ ॥ ୩.୪୪ ॥
 ପୁବନତେଜସି ହଂତ ନ କେବଲଂ ବିଜିତବାନ ସ ତଦା ସକଲାନ ଜନାନ ।
 ପ୍ରଭୁନିଦେଶକରୋ ହନୁମତ ତନୌ ନନୁ ଜିଗାୟ ସ ବାଲିସୁତାଦିକାନ ॥ ୩.୪୫ ॥
 ଜଲବିହାରପରାଜୟିଭିଃ ସ୍ବଧା ସଖିଭିରୀରିତବୀରିପରିଶ୍ରୀତମ ।
 ବଦନମାକୁଲଲୋଚନମାଦଧେ ସ୍ଥିତମସୁଷ୍ୟ ହି କଂଚନ ବିଭ୍ରମମ ॥ ୩.୪୬ ॥
 ସ ଶନକୈର୍ବଲିନୋ ଯୁଗପଞ୍ଚତାନ ପ୍ରବିହୃତେଷୁ ସଖୀନ ନିରପାତୟତ ।
 ଅଶନକୈର୍ଯୁଗପତ ପ୍ରକୃତାହବାନ ସହସିତୋ ଦ୍ବିଜସୁନୁରୟତ୍ସବାନ ॥ ୩.୪୭ ॥
 ଗ୍ରହଣ ନିଗ୍ରହଣେ ଗ୍ରହଣେ ଦୃଢେ ଗୁରୁଭରୋଞ୍ଜରଣାଦିବିଧିଂ ପଟୌ ।
 ଇହ ବିଭାବୁପଚାରଧିୟା ନୃଣାଂ ରତମୟଂ ନନୁ ଭୀମ ଇତୀରିତମ ॥ ୩.୪୮ ॥
 ବିହରତୀତି ପଠତ୍ୟପି ନ ସ୍ମୃତଂ ସ୍ବଗୃହଗାମିନି ଚାଦୁତମାୟତି ।
 ପରିତୁତୋଷ ନ ତତ୍ର ଜଗନ୍ନୁରୌ ସ କିଲ ପୁଗବନାଦୟତ୍ସଜୋ ଦ୍ବିଜଃ ॥ ୩.୪୯ ॥
 ଅଥ କଦାଚନ ସୋଽଧୟନାଂତରେ ତମବଦତ କୁପିତୋଽନ୍ୟମନସ୍ବିନମ ।
 ପଠସି ନୋ ଶଠ ତେ ସଖିଭିଃ ସମଂ କିମିତି ନିତ୍ୟମୁଦାସିତଧୀରିତି ॥ ୩.୫୦ ॥
 ଗୁଣନିକା ଚରଣାଦିକଗୋଚରା ନ ମମ ହୃଦୟିତେତୁ୍ୟଦିତେଽମୁନା ।
 ବଦ ବିଶାରଦବାଦ ଯଥେସ୍ଥିତଂ ତ୍ସୁପରୀତ୍ୟବଦଞ୍ଜରଣୀସୁରଃ ॥ ୩.୫୧ ॥
 ସକଲଲକ୍ଷଣଶିକ୍ଷଣମୁଲଭୂଃ ଶୁତିସମାମନନଂ ସ୍ଵଲନୋକ୍ଳିତମ ।
 ନ ଖଲୁ କେବଲମସ୍ୟ ଗୁରୋର୍ବ୍ୟଧାତ ସୁମନସାମପି ତତ୍ର କୁତୁହଲମ ॥ ୩.୫୨ ॥
 ପ୍ରିୟବୟସ୍ୟଶିରୋଗୁରୁବେଦନାଂ ଅଶମୟତ ସହଜାମପି ଦୁସ୍ସହାମ ।
 ସ ବିପିନେ ବିଜନେ ମୁଖବାୟୁନା ଶ୍ରବଣ ଗୋଚରିତେନ କଦାଚନ ॥ ୩.୫୩ ॥

ଅଧିଗତୋପନିଷଜ ସକୃତ୍ତ୍ୱତା ପ୍ରକଟଭାଗବତୀତି ନ ବିସ୍ମୟଃ |
ଅଧିଗତା ନନୁ ଜାତ୍ୱପି ନ ଶୁଭାଃ ପ୍ରତିଭୟା ଶୁଭୟଃ ଶତଶୋଂମୁନା || ୩.୫୪ ||
ସାକ୍ଷାଦଧୋପନିଷଦୋ ବିଭୁରେତରେୟାଃ
ପାଠକ୍ଷଲେନ ବିଜନେଂର୍ଥରସଂ ବୁଭାଶଃ |
ଅଧାପକାୟ ବିତତାର ବିମୋକ୍ଷବାଜଂ
ଗୋବିଂଦଭକ୍ତିମୁଚିତାଂ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣାଂ ସଃ || ୩.୫୫ ||
ଅୟି ସ୍ୱାମିନ ଦୁଷ୍ଟାନ ଦମୟଦମୟ ସ୍ୱଷ୍ଟମୁଚିରାଦ
ଗୁଣାନ ଗୁଢାନ ବିଷ୍ଣୋଃ କଥୟକଥୟ ସ୍ୱାନ ପ୍ରମଦୟନ |
ତଦାଂନଂଦଂ ତନ୍ଦୁନ୍ନିତି ସୁମନସାଂ ସୋଂନୁସରତା
ମନୁଜ୍ଞାମାଦତ୍ତ ତ୍ରିଭୁବନଗୁରୁତ୍ରୀକ୍ଳଣଗୁରୋଃ || ୩.୫୬ ||
|| ଇତି ଶ୍ରୀମହାବିକ୍ରମାଦିତ୍ୟକ ତ୍ରିବିକ୍ରମପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟସୁତ
ନାରାୟଣପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟବିରଚିତେ ଶ୍ରୀମଧ୍ୟବିଜୟେ
ଆନଂଦାଂକିତେ ତୃତୀୟଃ ସର୍ଗଃ ||